Országos diáknapok

Május 21. és június 1. között öt városban rendezik meg az országos diáknapokat. Az eseménysorozat május 21-én Sopronban kezdődik, fáklyás felvonulással, ünnepi megnyitóval. A rákövetkező napokon a Vasas Kultúrházban a diákszínpadok tartanak bemutatókat.

Soprontól Keszthely veszi át a „stafétabotot", ahol május 22-én kezdődnek az országos diáknapok helikoni ünnepségei. Egy nappal később, 23-án Gyulán kezdődnek az Erkel Ferencről elnevezett diáknünnepek. Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye, valamint Szeged város középiskoláinak és ipari tanuló-intézeteinek kulturális találkozóján 11 művészeti ágban rendeznek versenyeket.

Egerben május 24-én a Dobó téren lesz a Gárdonyi Géza diáknapok megnyitó ünnepsége. Eger város tanácsának vb elnöke itt adja át a városkapu kulcsát a diáktanácsnak, a fesztiválváros önkormányzatának, majd Emlékezés az egri várban címmel történelmi hang- és fényjáték-bemutatót is tartanak.

Külön hitelkeret a járás tsz-einek

Egyre nagyobb jelentőséget kapnak a különböző termelőszövetkezeti társulások, együttműködések. Ma már szűknek bizonyulnak egy-egy gazdaságban a kialakított nagyüzemi keretek és a nagyobb befektetés, beruházás, jobban megtérül, ha összefogva, közös erővel nagyobb létesítményeket, társulásokat hoznak létre. Tavaly a járásban több tsz-közi társulás dolgozott, így négy tsz triticale termelési társulást hozott létre, egy közös gazdaság és négy szakszövetkezet lápföld kitermelésében működött együtt, négy nagyüzemi gazdaság tejbegyűjtésre társult, nem szólva a szövetkezetek közös vállalkozásáról, a TÖVÁLL-ról. Az idén ugyancsak több társulást hívnak életre, így előkészítik és építik a hűtőtárolókat, amelyek üzemeltetésében többen érdekeltek.

A kedvezőtlen adottságú szövetkezetek megerősödését a jelenlegi beruházási politika esetenként megnehezíti. A területi arányoknál kisebb volumenű külön beruházási hitelkeret áll rendelkezésükre. Erre az esztendőre a megyében a termőhelyileg gyenge gazdaságok részére több mint 5 millió forint külön hitelkeretet adtak — országos rangsorolás alapján —, amelyet teljes egészében a szegedi járás tsz-ei használnak fel. A hitel megoszlása: 3 millió 600 ezer forintot hűtőtárolók építésére, 922 ezer forintot szarvasmarha-telepek létesítésére, s 1 millió 180 ezer forintot gépek beszerzésére, kutak fúrására fordítanak. Nehezíti a gyengébb, kedvezőtlen adottságú gazdaságok helyzetét az is, hogy pénzben sokat kell tartalékolniuk.

A szegedi járás közös gazdaságaiban arányeltolódás következett be a saját erő és az idegen forrás, a hitelállomány között. A tavaly folyósított hitelek összege 14 millió 926 ezer forinttal kevesebb, mint a korábbi évben. A szövetkezetek rendszeresen törlesztik a hiteleket, s az elmúlt esztendőben egyenletesebbek voltak a hitel-visszafizetések

A pártpropaganda hatékonyságáért

A közelmúltban a Központi Bizottság Agitációs és Propaganda Osztályának kezdeményezésére tanácskozásra gyűltek össze Szegeden Bács, Békés és Csongrád megye pártszerveinek, valamint társadalmi és tömegszervezeteinek azok a megyei vezetői, akik részt vesznek a propagandamunka irányításában és maguk is vezető propagandisták. Napirenden a propagandamunka, a politikai oktatás továbbfejlesztésének feladatai szerepeltek. Az előre megadott vitaanyag, valamint a vitát bevezető előadás és a résztvevők gazdag tapasztalata a tanácskozást *igen eredményes vitafóruma, sokszínű tapasztalatcserévé tette.*

A tanácskozás célja az volt, hogy a legfontosabb feladatokat — tartalmi és szervezeti vonatkozásban —, egyértelművé tegye, és így a cselekvés is *hatékonyabb* legyen, a Politikai Bizottság 1968. november 12-i állásfoglalása megvalósításának érdekében. A résztvevők között élénk véleménycsere alakult ki a propagandamunka legfontosabb kérdéseiről. Egyhangúan megállapították: *az utóbbi években sokat fejlődött a pártpropaganda, és a korszerűség igénye* e területen is jótékonyan befolyásolta ezt a tevékenységét. A szocializmus építésének új feladatai azonban még többet követelnek a pártpropagandától. Továbbfejlesztését indokolja egyrészt az a körülmény, hogy a szocializmus teljes felépítésének útján számtalan új elméleti, közgazdasági, társadalompolitikai probléma került felszínre, amelyre válaszolni kell. Az emberek az új kérdésekkel szemben sokszor tanácstalanok, mért nem ismerik az összefüggéseket, a megoldások módját és a megoldások érdekében történt intézkedéseket sem értik. Másrészt növelni kell a propagandamunka meggyőző, marxista szemlélet formáló erejét. A szocializmus építését nagyban befolyásolja az emberek szocialista tudatosságának foka, ezen alapuló tevékenysége. A pártpropagandának nagy szerepe van a társadalmi tudat, de az egyes emberek tudatának fejlesztésében is. A nemzetközi helyzet alakulása, a két világrendszer között folyó nemzetközi osztályharc az utóbbi években az új kérdések, ellentmondások, problémák egész sorát hozta felszínre. E kérdésekre választ, vagy legalábbis magyarázatot adni *csak a propagandatevékenység tartalmának és módszerének állandó, célratörő fejlesztése alapján lehetséges.*

A propagandamunka állandó tökéletesítésére tehát éppen úgy szükség van, mint gazdasági vagy társadalmi életünk bármely területének fejlesztésére, és most, amikor meggyorsult a fejlődés üteme, a propagandában is *gyorsabb előrelépésre* van szükség.

A tanácskozáson széles körűen megvitatták a propaganda továbbfejlesztésének tartalmi feladatait, a továbblépés feltételeit és szervezeti formáinak fejlesztését. Vegyünk sorra néhányat azon kérdések közül, melyek a vitában szerepeltek:

Sokan elmondták egyetértő véleményüket arról, hogy *a propagandamunka hatékonyságának növelése érdekében szorosabbá kell tenni a kapcsolatot a propaganda és a tudományok között; jobban fel kell használni a tudományos kutatások eredményeit.* El kell érni, hogy a tudományok által feltárt eredmények egy részét a propaganda mindinkább képes legyen olyan ismeretanyaggá alakítani, mely közérthetően alkalmazható a politikai oktatásban is. A kapcsolatjavítás alapján egyrészt sok, újonnan felmerült kérdésre adhat tudományosan megalapozott, elfogadható választ a propaganda, másrészt pedig a tudomány is gyorsabban értesülhet arról, milyen kérdések vetődnek fel a fejlődésük jelenlegi szakaszában.

Megyénkben *kedvezőek a feltételei* annak, hogy szorgalmazzuk a tudományos eredmények felhasználását a propagandamunkában. Mindenekelőtt olyan propagandistáink tevékenykednek a pártoktatás felső szintjein, akik alkalmasak arra, hogy korunk fő kérdéseinek magyarázásánál jól hasznosítsák a tudomány eredményeit. Itt nagy felelősség hárul az e munkát irányító szervekre, hogy a tudományos eredmények elsajátításában és felhasználásában segítségére legyenek a propagandistáknak.

A megyében a hallgatóság szempontjából is jók a feltételei a színvonalasabb propagandamunkának. Az utóbbi években jelentősen megnövekedett azoknak a párttagoknak a száma, akik a magasabb színvonalú szervezett pártoktatás tanfolyamain akarják tanulmányozni a marxizmus—leninizmust.

A másik fontos kérdés, mely jelentős helyet kapott a vitában az volt, ami a propagandamunka konkrétságához, helyzetismerő voltához kapcsolódik. Itt arról van szó, hogy a propagandamunka eredményességének fokozása csak úgy biztosítható, *ha jobban figyelembe vesszük azt a közeget, ahol ez a tevékenység folyik.* A propagandának — bár továbbra is alapvető feladata, hogy egyértelmű marxista választ adjon korunk legalapvetőbb kérdéseire — jobban számolnia kell azzal a rendkívül változó igénnyel, mely napjainkban az egyes területeken, egyes társadalmi rétegeknél, csoportoknál megnyilvánul. *Az emberek azt várják, hogy az őket leginkább érdeklő vagy érintő kérdésekről essen szó a propagandamunkában.* Ehhez azonban az szükséges, hogy nagyobb gonddal történjék az az előzetes vizsgálódás, melynek alapján az irányító szervek és a propagandisták megfelelő következtetéseket vonhatnak le — a helyzetismeret alapján —, így munkájukat konkrétabbá tehetik. Vagyis: több ismeretszerzés az adott területről, több elemző tevékenység, tapasztalatgyűjtés annak érdekében, hogy propagandamunkánk konkrétságát és ezzel hatékonyságát is növeljük.

Az utóbbi időben ebben a vonatkozásban is értünk el eredményeket, azonban ezek még elég szerényeknek mondhatók. *Az általánosság, a sematizmus, a rutin még gyakran rontja a propaganda tevékenységünk értékét.* A következő években többet kell tenni azért, hogy ezt az igényt munkánk jobban kielégítse.

Nagy súlyt kapott a vitában a propagandamunka hatékonysága, mely az emberek marxista meggyőződésének erősítését kell, hogy segítse. A politikai oktatás nem egyszerűen ismeretnyújtást, közlést jelent, hanem egyben *eszköz* a marxista—leninista világnézet, a szocialista meggyőzés kialakításához.

Napjainkban rendkívül nagy szükség van arra, hogy az embereket a reális társadalomszemlélethez segítse a propaganda. A valóságnak megfelelő képet kell, hogy adjon a szocializmus és a kapitalizmus mai helyzetéről, a hazánkban és a világban végbemenő folyamatokról. Így, csakis így adhat segítséget ahhoz, hogy az emberek önállóan, helyesen, marxista alapon ítéljék meg a világban lezajló eseményeket.

A reális társadalomszemléletre való nevelés szoros összefüggésben áll a mai bonyolult viszonyok közötti helytállás kérdésével. *Harcolnunk kell az illuzorikus szemlélet és hangulat ellen.* Propagandánknak kendőzetlenül meg kell mutatnia a szocializmus építése útján jelentkező problémákat, az új módon felmerülő ellentmondásokat. Ugyancsak hasonlóan kell szólnia a nemzetközileg folyó osztályharcról. *A reális társadalomszemlélet feltétele az emberek cselekvő aktivitásának is.*

Sokan szóvá tették, hogy éppen a politikai oktatás hatékonyságának javítása, növelése érdekében többet kellene foglalkoznunk módszertani kérdésekkel, szintén ezen a téren csupán némi próbálkozás történt központilag és megyeileg egyaránt. A következő években erre is sokkal nagyobb gondot kell fordítanunk.

SZILÁGYI JÚLIA,
a megyei párt-végrehajtóbizottság tagja

Két vasat tartanak tűzben

Érettségi a zenegimnáziumban

Öt fehér-blúzos, matrózgalléros lány kuporodott az asztalok fölé, a kétnapos vizsga utolsó „áldozatai" tegnap délelőtt *a Tömörkény gimnáziumban.* Az érettségi szezont hosszú évek óta a zenegimnazisták kezdik a városban: már április végén írásbeliztek magyarból, matematikából és a választható orosz vagy olasz nyelvből — most szóbeliztek magyarból, történelemből, matematikából meg egy szabadon választott tantárgyból.

Az osztály létszáma szerény, 16-an végeznek, zömmel lányok. A szabadon választott szóbeli érettségit nyolcan kérték oroszból, hatan olaszból, ketten fizikából. Művészeti szakközépiskola lévén továbbtanulási szándékaikat két intézménybe is jelezhetik. Többségük persze a pályán marad: ketten még nem végeznek a szakmai tagozaton, egy-egy a budapesti zeneakadémiára, illetve a Szegedi Tanárképző Főiskolára jelentkezett, tízen az akadémia szegedi kihelyezett tagozatára, egy a pécsire, egy pedig a József Attila Tudományegyetemre: matematikusnak készül. *Közismereti tárgyakból* az osztály tanulmányi átlaga félévkor és most egyaránt 3,4, a *művészeti tárgyakból* sokkal jobb: 4,4 volt félévben, s legalább ennyi várható év végére is. Az érettségi átlaga viszont 3,78 lett — várakozáson felüli! A tanulók négy esztendő során ugyanolyan közismereti órákat hallgattak, mint a gimnazisták, csupán arányosan kevesebb, összevont, lényegre koncentráltabb tananyaggal. A végzősöket nehéz próba elé állítja a kétirányú vizsga kötelezettség, ám az érettségit előreláthatólag már jövőre összevonják a szaktárgyi elméleti vizsgákkal, a tanulóknak utána csak a gyakorlati részre kell készülniök.

Hosszú ideig *mostoha gimnazistáknak* nevezték a zenészeket. Lebecsülték a közismereti órák értékét, gyorstalpalónak, féloldalasnak mondták képzésüket, mint akiknek a zene a fontos, a hangszeres gyakorlás, az elméleti ismeretek elsajátítása — a gimnáziumi anyagot csak amolyan szükséges summázásban, kivonatosan kapják. Tény, középiskolásoknak nehéz két fronton helytállni, Petőfi szerelmi költészetét vagy a logaritmus-számítást éppúgy precízen, alaposan tanulni, mint a gimnazisták — ugyanakkor napi 3—4 óra gyakorlással, az elméleti anyaggal zeneileg is megfelelni a követelményeknek. Akik vállalják, egyszerre két vasat tartanak tűzben, s ha egyiküknél-másikuknál a zenével kapcsolatos elképzelések nem válnak valóra (művészeti pályán ezzel komolyan kell számolni), még nyitva a lehetőség bárhová.

Az érettségi bizottság elnöke, *dr. Kunfalvy* András tanulmányi felügyelő azonban *kellemesen csalódott a zenészek „közismereti" eredményeiben.* Mint elmondta, már az írásbeli nyomán kedvező képet kapott tudásukról: a központi feladatok egyrészt lehetőséget biztosítottak a jobb képességűeknek felkészültségük igazolására, ugyanakkor *az általában közepes gimnáziumi erősségű kérdésekre* valamennyien szépen feleltek. Így történt a szóbelin is, mely vizsga a tavalyihoz képest lényegesen korszerűbb, az érettségi szabályokat inkább megközelítő feltételekkel zajlott. A kérdések *gondolkodtatóak* voltak, az élet realitásaihoz jobban alkalmazkodók: önállóságot, rendszerezett anyagismeretet kértek számon a korábbi leckeszerű, adatfelmondó, merev feladatokkal szemben.

A vizsgáztató pedagógusok pedig otthonos, izgalommentes légkört teremtettek, ahol a tanulók *valóban* tudásuk legjavát nyújtják. Emancipációs jogot nyert a zenegimnazisták érettségije.

N. I.

Külföldi vendégek, tárgyalások a BNV-n

Kedden már a hivatalos vásárnyitás előtt több külföldi és hazai delegáció kereste fel a BNV-t. Dr. Allinakhi Alkihani iráni gazdasági miniszter, a könnyűipari, az élelmiszeripari és a kohó- és gépipari kiállítást tekintette meg. A délelőtti órák másik neves külföldi vendége Tiémoko Marc Garango, Felső-Volta kereskedelmi minisztere volt.

A sajtótájékoztatók sorozatában több érdekes üzleti tárgyalásról és kooperációs kapcsolatokról számoltak be a hazai vállalatok vezetői. Az autó- és traktoripari pavilonban például bejelentették, hogy szovjet és svéd vállalatokkal tárgyalnak a vásáron kooperációról és áruszállításokról.
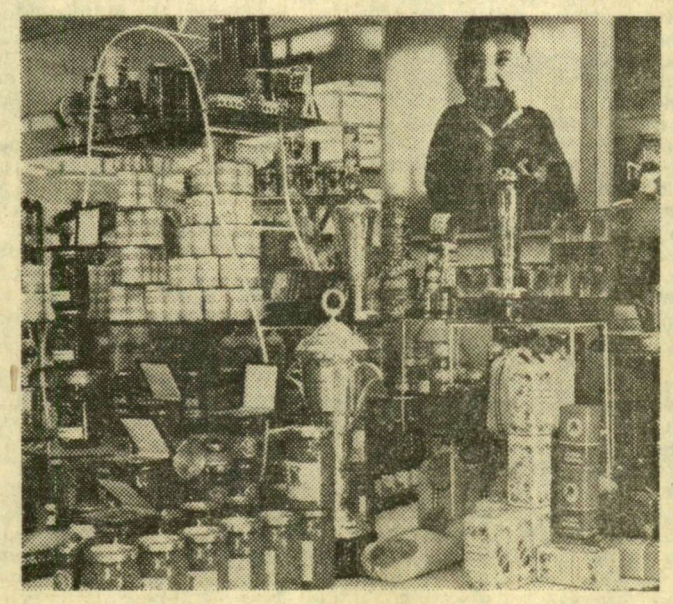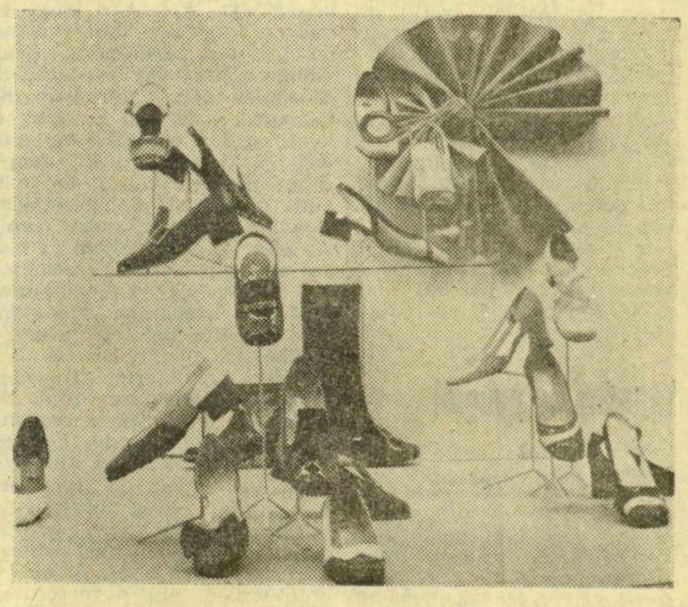
Képeinken a BNV látványosságaiból mutatunk be kettőt. Az élelmiszeripari pavilonban valóságos konzervparádét láthatnak a szemlélődők: A pavilonban ott vannak a Szegedi Konzervgyár elismert készítményei is. (Első képünk. A Minőségi Cipőgyár a könnyűipari pavilonban állította ki modelljeit.